

สรุปผลการดำเนินงาน
โครงการร้านชำ/แผงลอย คุณภาพ ผู้บริโภคปลอดภัย ใส่ใจของชุมชน

หลักการและเหตุผล (ระบุที่มาของการทำโครงการ)

ปัจจุบันนี้ร้านขายของชำในหมู่บ้านถือได้ว่าเป็นแหล่งกระจายสินค้าประเภทต่างๆ ให้แก่ผู้บริโภคในพื้นที่ซึ่งส่วนใหญ่นิยมจับจ่ายใช้สอยเครื่องอุปโภคและบริโภคจากร้านขายของชำภายในหมู่บ้าน ไม่ว่าจะเป็นอาหาร เครื่องสำอาง ยา ของใช้ต่างๆ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสุขภาพทั้งสิ้นและยังพบว่ามีการจำหน่ายสินค้าที่ไม่ได้คุณภาพ มาตรฐาน และไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภคในชุมชน เช่นยาผสมสาร สเตียรอยด์ เครื่องสำอางมีสารอันตราย อาหารมีสารปนเปื้อนเจือปนอยู่ ซึ่งอาจก่อให้เกิดโรคหรืออันตรายต่อสุขภาพผู้บริโภค โดยปัจจัยต่างๆ เช่น การโฆษณาชวนเชื่อการให้ข้อมูลที่ผิดกับความเป็นจริงหรือระดับการรับรู้ของบุคคลย่อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคของบุคคลทั้งสิ้น หากผู้บริโภคมีความรู้และทักษะในการเลือกสินค้าที่ถูกต้องก็จะได้รับสินค้าที่มีคุณภาพ และมีความปลอดภัยสูง

ตำบลบ้านใหม่ มีสถานประกอบการต่างๆจำนวนมาก เช่น ร้านอาหาร ร้านแผงลอย รถเร่ขายยา ตลาดนัดร้านขายของชำในหมู่บ้านประกอบกับในยุคปัจจุบันบ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้า มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย การโฆษณาชวนเชื่อต่างๆเข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว จึงมีความสะดวกในการซื้อผลิตภัณฑ์สุขภาพต่างๆโดยเฉพาะการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์สุขภาพจากร้านชำในพื้นที่ซึ่งเป็นแหล่งกระจายสินค้าประเภทต่างๆ ให้แก่ผู้บริโภคในพื้นที่เพื่อนำมาใช้ตอบสนองต่อความต้องการของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นอาหาร เครื่องสำอาง ยาหรือของใช้ต่างๆ เครื่องอุปโภคบริโภค ซึ่งหากผู้บริโภคในพื้นที่ยังมีความเข้าใจที่ผิด ขาดทักษะความรู้ที่ถูกต้อง และมีพฤติกรรมการเลือกซื้อและใช้ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้คุณภาพมาตรฐาน ก็อาจจะตกเป็นเหยื่อและได้รับอันตรายจากอุปโภคและบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ได้คุณภาพมาตรฐานได้ง่าย

ในการนี้ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านใหม่ ได้เล็งเห็นว่าการพัฒนาร้านขายของชำในหมู่บ้านจะช่วยส่งเสริมให้ประชาชนมีความปลอดภัยและมีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยลดน้อยลงไปได้ จึงได้จัดทำโครงการร้านชำ/แผงลอย คุณภาพ ผู้บริโภคปลอดภัย เพื่อให้ผู้บริโภคในพื้นที่มีความรู้และมีทักษะในการเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ไม่มีสารเคมีอันตรายเจือปนอยู่ มีการสำรวจเฝ้าระวังเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้บริโภคส่งเสริมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง ร้านขายของชำได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ ส่งผลให้ผู้บริโภคมีความปลอดภัย จากการอุปโภคและบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีคุณภาพ ไม่ก่อให้เกิดโรค การแพ้และอันตรายต่อสุขภาพของคนในพื้นที่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ประกอบการร้านชำ/แผงลอย แคนนำผู้บริโภค (ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง,นักเรียน) และอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภคมีความรู้ เรื่องความปลอดภัยของอาหาร ยา และเครื่องสำอาง
2. เพื่อให้ผู้ประกอบการร้านชำ/แผงลอยสามารถเลือกผลิตภัณฑ์ อาหาร ยา เครื่องสำอาง ที่มีคุณภาพจำหน่ายให้กับประชาชนในชุมชน
3. เพื่อพัฒนาร้านชำ/แผงลอย ให้ผ่านเกณฑ์คุณภาพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ผู้ประกอบการร้านค้า/แผงลอย แกนนำผู้บริโภค (ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง,นักเรียน) และอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภคมีความรู้ เรื่องความปลอดภัยของอาหาร ยา เครื่องสำอาง และเกณฑ์มาตรฐานร้านค้าและแผงลอย ร้อยละ 70
2. ผู้ประกอบการร้านค้า/แผงลอย ในพื้นที่ให้มีความรู้และทักษะในการเลือกสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน ที่ถูกต้องและใช้สินค้าที่มีความปลอดภัย ไม่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ร้อยละ 80
3. ร้านค้า/แผงลอย พัฒนาผ่านเกณฑ์คุณภาพ ร้อยละ 60

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

- 1.1 สำรวจข้อมูลร้านค้า/แผงลอย ในพื้นที่หมู่ 1,2,3 และ9 ตำบลบ้านใหม่
- 1.2 จัดทำโครงการเสนอเพื่อขออนุมัติงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่
- 1.3 จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินงานตามโครงการ
- 1.4 ประสานกลุ่มเป้าหมาย
- 1.5 ประสานวิทยากรให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินงานตามโครงการ

- 2.1 ประเมินความรู้ผู้เข้าร่วมโครงการก่อนให้ความรู้
- 2.2 จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการร้านค้า/แผงลอย แกนนำผู้บริโภค(ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง,นักเรียน) และอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภค เรื่องผลิตภัณฑ์สุขภาพ อาหาร ยา และเครื่องสำอางที่ปลอดภัย แนะนำการเลือกซื้อเลือกจำหน่ายผลิตภัณฑ์สุขภาพ การจัดร้านขายของชำให้ได้ตามเกณฑ์คุณภาพ และเกณฑ์มาตรฐานร้านค้า/แผงลอย ตามเกณฑ์คุณภาพ
- 2.3 ขอความร่วมมือร้านขายของชำในการไม่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ไม่ปลอดภัยในเขตพื้นที่ตำบลบ้านใหม่
- 2.4 ประเมินความรู้ผู้เข้าร่วมโครงการหลังให้ความรู้
- 2.5 ตรวจและพัฒนาร้านค้า/แผงลอย ตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภค พร้อมติดสติ๊กเกอร์รูปภาพตัวอย่างผลิตภัณฑ์ “ยาอันตรายห้ามจำหน่าย” “ยาสามัญประจำบ้านจำหน่ายได้” “เครื่องสำอางห้ามจำหน่าย”
- 2.6 มอบป้ายร้านค้าคุณภาพ และร้านชาติดีดาว แก่ร้านที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
- 2.7 ตรวจติดตามหลังการพัฒนาร้านค้าปีละ 1 ครั้ง

ขั้นที่ 3 สรุปวิเคราะห์และประเมินผล

3.1 ประเมินผลความรู้ผู้เข้าร่วมโครงการ ก่อน – หลังได้รับความรู้

3.2 จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการที่เข้ารับการอบรม

3.3 จำนวนร้านค้า/แผงลอย ที่พัฒนาผ่านเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานและผ่านเกณฑ์คุณภาพร้านค้าติดดาว

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้บริโภคในพื้นที่ที่มีความรู้และทักษะในการเลือกสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐานมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องและใช้สินค้าที่มีความปลอดภัย ไม่มีสารอันตราย มีภูมิคุ้มกันมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันผลิตภัณฑ์สุขภาพในร้านขายของชำในพื้นที่ร้านขายของชำในหมู่บ้านให้มีการจำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพส่งผลให้ผู้บริโภคในพื้นที่ใช้สินค้าอุปโภคและบริโภคที่มีคุณภาพ มาตรฐานและมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคในพื้นที่

งบประมาณ

งบกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลบ้านใหม่ จำนวน 15,100 บาท

- ค่าอาหารกลางวัน 50 บาท x 36 คน x 1 มื้อ	= 1,800 บ.
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 25 บาท x 36 คน x 2 มื้อ	= 1,800 บ.
- ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 2 คน x 2 ชั่วโมง x 600 บาท	= 2,400 บ.
- ค่าวัสดุ (ไว้นิลโครงการ) ขนาด 1.2 x 2.4 เมตร 500 บาท x 1 ป้าย	= 500 บ.
- ค่าคู่มือเกณฑ์มาตรฐานร้านค้า จำนวน 36 เล่ม x 50 บาท	= 1,800 บ.
- ค่าวัสดุ (สติ๊กเกอร์“ยาอันตรายห้ามจำหน่าย”) ขนาด A4 50 บาท x 12 แผ่น	= 600 บาท
- ค่าวัสดุ (สติ๊กเกอร์“ยาสามัญประจำบ้านจำหน่ายได้”) ขนาด A4 50 บาท x 12 แผ่น	= 600 บาท
- ค่าวัสดุ (สติ๊กเกอร์“เครื่องสำอางห้ามจำหน่าย”) ขนาด A4 50 บาท x 12 แผ่น	= 600 บาท
- ค่าป้ายโฟมบอร์ด “ร้านชำคุณภาพ” 250 บาท x 10 ป้าย	= 2,500 บาท
- ค่าป้ายโฟมบอร์ด “ร้านชำติดดาว” 250 บาท x 2 ป้าย	= 500 บาท
- ค่าวัสดุดำเนินการ	= 2,000 บาท

ผลการดำเนินโครงการ

การประเมินโครงการครั้งนี้เพื่อประเมินผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการร้านค้า/แผงลอย คุณภาพผู้บริโภคปลอดภัย ใส่ใจของชุมชน ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้ประกอบการร้านค้า/แผงลอย แคนนำผู้บริโภค (ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง,นักเรียน) และอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภคมีความรู้ เรื่องความปลอดภัยของอาหาร ยา เครื่องสำอาง และเกณฑ์มาตรฐานร้านค้าและแผงลอย

1.1 จากการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการร้านค้า/แผงลอย แคนนำผู้บริโภค (ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง,นักเรียน) และอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งหมด 36 คน ปรากฏว่า ก่อนอบรมมีความรู้ความเข้าใจ

เกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหาร ยา และเครื่องสำอาง ร้อยละ 70.83 และหลังการอบรมมีความรู้ความเข้าใจ ร้อยละ 83.33

2. เพื่อให้ผู้ประกอบการร้านชำ/แผงลอย สามารถเลือกผลิตภัณฑ์ อาหาร ยา เครื่องสำอาง ที่มีคุณภาพ จำหน่ายให้กับประชาชนในชุมชน

2.1 ผู้ประกอบการร้านชำ/แผงลอย ในพื้นที่ให้มีความรู้และทักษะในการเลือกสินค้าที่มีคุณภาพ มาตรฐานที่ถูกต้องและใช้สินค้าที่มีความปลอดภัย ไม่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 80

3. เพื่อพัฒนาร้านชำ/แผงลอย ให้ผ่านเกณฑ์คุณภาพ

3.1 ร้านชำทั้งหมด 12 ร้าน สามารถพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์คุณภาพ จำนวน 10 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 83.33 แยกเป็นผ่านเกณฑ์ร้านชำคุณภาพ 8 ร้าน และผ่านร้านชำติดดาว 2 ร้าน

3.2 แผงลอยทั้งหมด 4 ร้าน สามารถพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์คุณภาพ จำนวน 4 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 100

สรุปผล

โครงการร้านชำคุณภาพ ผู้บริโภคปลอดภัย ใส่ใจของชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ประกอบการร้านชำ แกนนำผู้บริโภค (ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง,นักเรียน) และอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภคมีความรู้ เรื่องความปลอดภัยของอาหาร ยา และเครื่องสำอาง เพื่อให้ผู้ประกอบการร้านชำสามารถเลือกผลิตภัณฑ์ อาหาร ยา เครื่องสำอาง ที่มีคุณภาพจำหน่ายให้กับประชาชนในชุมชน และเพื่อพัฒนาร้านชำให้ผ่านเกณฑ์คุณภาพ

สรุปผลการดำเนินงานตามกิจกรรม ทั้งหมด 3 กิจกรรม จากการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการร้านชำ/แผงลอย แกนนำผู้บริโภค (ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง,นักเรียน) และอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภค จำนวน 36 คน ปรากฏว่ามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหาร ยา และเครื่องสำอาง คิดเป็นร้อยละ 83.33 ร้านชำ/แผงลอยในพื้นที่ทั้งหมด 16 ร้าน ผู้ประกอบการร้านชำมีความรู้และทักษะในการเลือกสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐานที่ถูกต้อง และใช้สินค้าที่มีความปลอดภัย ไม่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ทั้งหมด 14 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 87.5 ร้านขายของชำในพื้นที่รับผิดชอบสามารถพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์คุณภาพ จำนวน 10 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 83.33 แผงลอยในพื้นที่รับผิดชอบสามารถพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์คุณภาพ จำนวน 4 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 100

ปัญหาและอุปสรรค

1. ร้านชำบางร้านยังขายยาอันตรายอยู่เนื่องมาจากเป็นความต้องการของลูกค้า
2. ร้านชำบางร้านยังจัดวางสินค้าไม่เป็นระเบียบ ไม่แยกประเภทสินค้า

ข้อเสนอแนะ

1. แนะนำให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับยาอันตรายที่ขายอยู่แต่ละตัวอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น
2. แนะนำการจัดร้าน แยกประเภทสินค้าให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

ภาพกิจกรรม

